

מאורות אל העבר

ט כסלו תרצ"ט | 02/12/1938

אנדרטת הקינדר טרנספורט בתחנת הרכבת
בליברפול מאת StoneColdCrazy (ויקפדיה)

הקינדר־טרנספורט

דעת הקהל הבריטית, המזועזעת מאירועי ליל הבדולח, דרשה מהממשלה לסייע ליהודים הנרדפים בגרמניה. זו סירבה בכל תוקף לפתוח את שערי ארץ ישראל, אך ניאותה לאפשר את קליטתם של ילדים יהודיים, בגיל שבו לא יהוו תחרות על מקומות העבודה, בבריטניה. בלחצם של אישי ציבור, ובעיקר ביוזמתו של וילפריד ישראל, איש עסקים יהודי מגרמניה ובעל קשרים ענפים בבריטניה, יצא מבצע "רכבות הילדים", הקינדר־טרנספורט, אל הדרך. הגרמנים הסכימו להתיר את יציאת הילדים, בדרך כלל עד גיל 12, בתנאי שייקחו איתם מזוודה אחת, תיק אחד ותמונה אחת בלבד. קבוצת הילדים הראשונה הגיעה לחופי בריטניה בט' בכסלו תרצ"ט (2.12.1938), ובעקבותיה הספיקו להגיע לחופי האי עוד עשרת אלפים ילדים עד פרוץ מלחמת העולם, שקטעה את התוכנית. הילדים אומצו בבתי משפחות יהודיות ולא יהודיות, וסבלו מאוד מהניתוק מהוריהם, שבדרך כלל לא זכו לראותם שנית. חלק מהילדים התגלגלו למוסדות שונים וחוו חוויות לא פשוטות, אך רובם הצליחו לגדול, ובהמשך, להגיע לארץ ישראל או להשתקע באחת מארצות המערב. סיפור רכבות הילדים זכה לתייעוד בפיסול, בספרות, בסרטים ובמחזות.